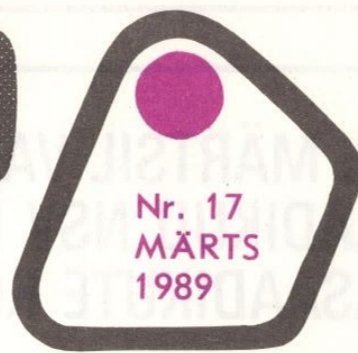

VALTU

KOLHOOSI JUHATUSE JA ÜHISKONDLIKE
ORGANISATSIOONIDE INFOLEHT

26. MÄRTSIL VALIME OMA SAADIKUD NSV LIIDU RAHVASAADIKUTE KONGRESSI

Pärnu territoriaalses valimisringkonnas nr. 749 (Pärnu, Hiiumaa, Haapsalu, Kingissepa, Rapla, Viljandi, Paide, Jõgeva rajoonid) on üles seatud kolm kandidaati:

— **VAINO VÄLJAS**

— EKP Keskkomitee I sekretär, sündinud 1931. a. Hiiumaal, eestlane, NLKP liige 1952. aastast, kõrgharidusega, lõpetanud TRÜ, ajalookandidaat, abielus, 2 täiskasvanud last. Usaldusmehed Anto Raukas, Olo Tuulik, Ene Hion, Jüri Raidla, Jaak Aarma.

— **HEINO KIIK**

— kirjanik, kirjanduskooperatiivi „KUPAR“ esimees. Sündinud 1927. a. Tartumaal, Avinurme vallas talupidaja perekonnas, eestlane, kõrgharidusega, lõpetanud EPA. H. Kiigelt on ilmunud „Arve Jomm“, „Maailma viljad“, „Taimetark“, „Elupadrik“, „Maria Siberimaal“, „Mind armastab jaapanlanna“ jpt. Usaldusmehed Endla Naaber, Heinz Valk, Sulev Raudsepp.

— **HANS-VOLDEMAR TRASS**

— TRÜ botaanika- ja ökoloogiakateedri juhataja. Sündinud 1928. a. Nõmme-Pääskülas, eestlane, kõrgharidusega, lõpetanud TRÜ. 1955. a. lõpetas aspirantuuri, 1971. a. kaitses doktorikraadi. 1975. aastast ENSV TA korrespondentliige, Eesti Looduskaitseeltsi president, on trükis avaldanud 460 tööd. H. Trassi üheks usaldusmehes on Madis Salum.

Rahvuslik-territoriaalses Rapla valimisringkonnas nr. 476 on üles seatud kaks kandidaati:

— **ÜLO VOUGLAID**

— filosoofiakandidaat, Rapla rajooni ATK info-, õppe- ja arvutuskeskuse teaduslik juhendaja. Sündinud 1935. a. Tallinnas töölisperekonnas, eestlane, NLKP liige 1958—1975, kõrgharidusega, lõpetanud TRÜ, Eesti Rahvarinde Rahvalolikogu liige, abielus, 6 last. Usaldusmehed: Harri Ounapuu, Lembit Arro, Andrus Ristkok, Mikk Sarv, Viljar Kallam.

— **REIN UNGA**

— Märjamaa EPT juhataja. Sündinud 1949. a. Märjamaa alevis, eestlane, NLKP liige, kõrgharidusega, lõpetanud EPA, Rapla rajooni Rahvasaadikute Nõukogu saadik, Täitevkomitee liige, abielus, 2 last. Usaldusmehed: Maiu Linnamägi, Viktor Sartakov, Vello Ruhno, Erich Püün, Martin Kuusk.

Lp. valijad!
NSV Liidu rahvasaadikute valimise päeval saate valimisjaoskonnast 2

valimisbülletääni (sinise ja valge). Sinise bülletääniga valite saadikut rahvuslik-territoriaalses Rapla valimisringkonnas nr. 476. Sellel bülletäänil on saadikukandidaatidena kirjas Rein Unga ja Ülo Vooglaiu nimed. Valge bülletääniga valite Pärnu territoriaalses valimisringkonnas nr. 749 ülesseatud kolmest saadikukandidaadist kõige meelepärasema. Bülletäänil on EKP I sekretär Vaino Väljas, kirjanik Heino Kiiik ja TRÜ botaanika- ja ökoloogiakateedri juhataja Hans-Volde-

mar Trass.

Hääletamisel palutakse igat hääletajat 26-dal märtsil valimisjaoskonnas põhjalikult kaaluda, kelle poolt hääle annate ning ülejäänud saadikukandidaatide nimed maha tõmmata. Valimisjaoskonnad loodavad, et iga valimisnimekirjas olev töötaja tuleb valimiste päeval valimisjaoskonda hääletama temale meelepärase kandidaadi poolt.

Valimisjaoskonnad 185/13
186/14

26. MÄRTSIL VALIME OMA SAADIKUD NSV LIIDU RAHVASAADIKUTE KONGRESSI

NSV Liidu rahvasaadikute valimiste jaoskonnakomisjoni nr. 185/13 koosseis:

AIMUR PAILK — esimees
UDO ELVELT — esimehe asefäitja
MARIKA MÄNNIMÄGI — sekretär
 Meelis Kask
 Vilve Koit
 Greta Kutsar
 Viktor Lepik
 Karlis Romanovski
 Jaak Susi
 Harri Smitt
 Reet Tammekänd
 Tõnu Teder
 Hannes Teets
 Kaljo Rahu
 Arvo Laurimaa

Valimiste jaoskonnakomisjon asub Valtu masinakeskuses, va-

limistepäeval klubis.

Jaoskonnakomisjoni nr.186/14 koosseis:

Laine Miilen — esimees
Rein Haggi — esimehe asefäitja
Viivi Mahlapuu — sekretär
 Aare Hindremäe
 Avo Vahtmäe
 Evi Aleksandrova
 Leeni Lepikult
 Helja Pärn
 Rein Tukk

Valimiste jaoskonnakomisjon asub Ingliste osakonna kontoris ja valimiste päeval klubis. Lugupeetud valija! Kõikides valimistega seotud küsimustes võib pöörduda oma valimisjaoskonna poole.

MEIE AUSTUSVÄÄRSED

Valtu kolhoosi auraamatusse on kantud meie kõige austusväärsemad, lugupeetavamad, pikaajalise tööstaaži, suure kohusetundega ja viljakalt töötanud kolhoosnikud. Oma elu paremad aastad, teadmised ja kogemused on nad pühendanud majandi arengu kindlustamisele. Tutvugem nendega. **Nimetust „Aukolhoosnik“ omavad:**

Osvald Ellermaa
 Arnold Jõulu
 Emilie Laanemets
 Valter Laurimaa
 Lennart Lepikult
 Ferdinand Mahlapuu
 Elli Tarkmeel

Teenelise kolhoosniku nime-tuse on saanud:

Ellen Ert
 Helje Hindremäe
 Evald-Verner Hindremäe
 Artur Kauri
 Laine Kõrtsini

Hugo Kõrtsini
 Kaarel Kõrtsini
 Linda Laurimäe
 Ölme Laurimaa
 Heino Leinaru
 Vilma Lepikult
 Richard Rannula

Emilie Roosimaa

Alli Rungi
 Tenno Teets
Üldkoosolekul anti välja grupile staažikatele töötajatele „Tööveterani medal“. Selle said:

Veronika-Sitsilia Ananjeva
 Leonid Bortnikov
 Helje Hindremäe
 Osvald Kauler
 Düüne Kiolein
 Virve Lääne
 Viivi Mahlapuu
 Leida Männimägi
 Pelageja Niinsalu
 Meeta Piir
 Helve Soosalu

22. veebruaril toimus Inglistel järjekordne naisteklubi õhtu. Kodudest oli kaasa toodud asjatult seisma jäänud riideid ja jalatseid, mida nüüd oli võimalik müügile pakkuda. Peale proovimist-passimist leidis nii mõnigi ese uue omaniku. Rootsi lauall võileibu maitses arvati, et taolist üritust tuleks edaspidi tingimata korrata.

7. märtsil oli Ingliste lasteaias pidulik päev. Külla olid kutsutud emad, et neid saabuval naistepäeval õnnitleda. Külla olid palutud ka isad. Küllakutsututele esitati laule ja luuletusi. Lapsekäega korjatud lumikellukesed ja omatehtud õnnitluskaardid tegid vanemate südamed soojaks. Aitäh teile, emad, aitäh, kasvatajadid, nähtud hoole ja vaeva eest. Kõigile väike üllatus tõi Koidult ning võisime üheskoos võileibu ja maiustusi proovima hakata.

Sama päeva õhtul toimus Ingliste klubis naistepäevale pühendatud peoõhtu teelauga. Algul oli väike etteaste lasteaiast lastelt, seejärel austati majandi lasterikkamaid emasid. Ametiühingu esinaine Greta Kutsar andis üle autasu kohalviibinud viie lapse emale Tiina Meinbergile.

Õhtu üritusi juhtis Heino Niinsalu Tallinnast, kelle poolt organiseeritud lustakatest tantsudest ja mängudest sai igaüks hea tuju. Elevust tõi ka viktoriain.

Jalakeerutuseks mängis Ingliste kapelli uuendatud koosseis. Eriti sooja vastuvõtu osaliseks sai uus meessolist Rein Vaarpuu.

Ingliste Muinsuskaitseklubi poolt läbiviidud sihtkorjandusele K. Pätsi mälestussamba taastamiseks Tahkuranda oli 1. märtsi seisuga laekunud 1045 rbl. ja 47 kop. Kolhoosi juhatus omalt poolt otustas vastavale arvele üle kanda 500 rubla. Kõigil soovijail on veel võimalus osaleda annetuses.

Alates 1. märtsist on Ingliste kontoris üleväl Sõltumatu Infokeskuse stend. Sõltumatu Infokeskuse kujutab endast tsensuurivaba info-

edastajat, kes on volitatud teatama ja levitama kõige erinevamate ühiskondlike organisatsioonide, sõltuvate ja sõltumatute, formaalsete ja mitteformaalsete rühmituste poolt SI-le üleantud informatsiooni.

Uue aiandi naised kogunesid kohvilauda, et pidulikult tähistada ühele staažikamale aiandi töötajale Düüne Kiolein'ile „Tööveterani medali“ kätteandmist. Kaastöötajate soojad sõnad ja lilled kuulusid sellel sündmusel päevakangelasele.

On tulnud kaebusi Paide EPT Türi siseujula juhtkonnalt. Ujula kasutamisel on esinenud kehtestatud korra rikkumist. Ujulas peavad lapsevanemad lastega kaasas olema. Mõnel lapsel aitab selja- ja rühihäirete parandamiseks ainult vees karglemine. Vanematel tuleks jälgida ettenähtud harjutuste täitmist. Ka ujula pääse ja arsti viisa peaks kehtivad olema. Kui me kehtestatud korrast kinni ei pea, võidakse ujula kasutamine keelustada.

Spordimetoodik Meia Enni kutsub spordilembelisi töötajaid teetama annetustega Eesti Spordi Maja ehitamist. Spordimetoodiku kabinetis võib annetused vormistada.

Iga langev leheke
 toob lähemale sügise.
 Iga mööduv aastake
 viib kaugemale nooruse.

SOOVIME
 ÕNNE!

APRILLIS

1. Els Leinaru 20
2. Hillar Sopp 25
5. Heino Põlma 55
8. Aino Kallaste 45
12. Aime Kiioja 60
12. Tõnis Kutsar 50
14. Aalus Linamäe 75
16. Laidi Kaul 70
20. Valdi Schmidt 40
22. Ölme Laurimaa 65
23. Anu Põlma 25
25. Kaire Jõulu 20
28. Kaja Lõhmus 40

MÕTLEME – VÕRDLEME

	EESTI	RAPLA	VALTU
Teravili ts/ha punkrikaalus	15,2	13,9	28,3
Tsentneri omahind	18.55	21.53	14.48
Kartul ts/ha	125	126	109
Tsentneri omahind	16.69	16.55	16.36
Naturaalpiima lehmalt	4100	4188	4658
Omahind	27.22	26.21	22.44
Söödakulu tsentneri kohta sü	96,1	95,8	97,9
Piima rentaablus %	43,7	46,7	78,4
Noor- ja nuumveiste ööpäevane g	547	544	587
Juurdekasvu omahind rbl. ts	212.80	213.22	182.45
Söödakulu 1 ts kohta sü	879	878	861
Noor- ja nuumveiste rentaablus %	22,6	31,2	68,5
Üle 2 kuu vanuste sigade ööpäevane g	461	467	478
Põrsaid põhiemise kohta	19,3	22,6	29,6
libe omahind rbl. ts	159.83	165.65	161.24
Söödakulu ts iibe kohta sü	521	511	528
Sigade rentaablus %	38,3	40,7	45,5
Toodetud 100 ha haritava maa kohta			
— piima ts	1015	1001	1463
— liha eluskaalus ts	250	208	302
Loomakasvatuse rentaablus sellest veistel	36,1	41,0	63,2
	34,0	39,7	74,1

	285	299	384
Kuutöötasu põllumajandustöötaja kohta	285	299	384
Kogutulu töötaja kohta rbl.	5879	6296	9647
Põllumajandustöötajaid 100 ha haritava maal	8,1	7,4	11,1
Majandi rentaablus %	31,1	37,5	50,3
Keskmine inimpäeva tasu koos preemiaga	13.37	14.02	17.30

Need mõningad võrdlusarvud aitavad meil selgust luua kuidas kujunesid 1988. a. töötulemused. Võrrelgem end teistega.

Koostanud ENDEL MALTSAR

FOTOD
ÜLD-
KOOSOLEKULT

LASTETOETUS EMADELE

Hiljuti arutas kolhoosi juhatus veel kord ematoetust. 1. jaanuarist 1989. a. hakatakse maksta:

- esimese lapse sünni puhul 300 rubla ühekordset toetust ja 50 rubla iga kuu;
- teise lapse sünni puhul 500 rubla ühekordset ja 75 rubla igakuist toetust;
- kolmanda ja enama lapse sünni puhul 1000 rubla ühekordset ja 100 rubla igakuist toetust.

Kõigil juhtudel makstakse toetust kuni lapse 3 aastaseks saamiseni.

Kui perre sünnib järgmine laps ajal, mil ema on veel eelmise lapsega puhkusel, katkeb rasedus-sünnituse ajaks toetuse maksmine ja selle lõppemisel hakkab naine saama juba kõrgemat toetust iga kuu.

Tingimused toetuse maksmisel:

- naise tööstaaži Valtu kolhoosis peab enne lapse sündi olema vähemalt 2 aastat. Tööstaaži hakatakse lugema kolhoosi liikmeks vastuvõtmise kuupäevast. Tööstaaži hulka arvestatakse kolhoosi liikmel ka lapsega kodusolemise aeg.
- naine peab olema enne lapse sündi elanud Eestis vähemalt 15 aastat.
- kui perekonnast, kus sünnib laps, ainult naine töötab Valtu kolhoosis, on tal õigus saada 50% toetussummast. Ainult mehe töötamise puhul kolhoosis toetust ei maksta. Vallasemal on õigus saada 100%, lahutatud naisel, kes saab alimente, 50% toetust.
- naine, kes töötab kolhoosis ja ei ole kolhoosi liige, saab kaheaastase

MÕTESTAME LAHTI LASTETOETUSE SEADUSE

Mul on siiralt hea meel, et meie ühiskonnas on tõstetud aukohale naine kui elu looja, et tähtsamaks kui naise tööpanust, on hakatud pidama tema emarolli. Kui palju aastaid oli hinnatud nõukogude naine, kes rabas mehega võrdset tööd teha, lõi aktiivselt kaasa ühiskondlikus elus, laste kasvatamine oli aga tema eralõbu, millest ei peetud vajalikuks pikemalt rääkida.

Nüüd aga oleme mures — miks on meie lapsed närvilised, miks on sirguv põlvkond vääristunud mõtteviisiga, miks nad on sellised, nagu me neid näha ei sooviks. Põhjuse on välja öelnud arstid, pedagoogid, psühholoogid — emadel ei jätku oma laste jaoks piisavalt aega. Meie maal ehitati valmis lastesõimed, et emad saaksid võimalikult vara lapsed hoiule anda ja tööle minna. Ehitati majanditevahelised lasteaiad, kuhu veeti lapsed kokku terveks nädalaks, et emad saaksid end segamatult tööle pühendada. Nüüd on siis tagajärjed käes ning arstid ja pedagoogid on hakanud võitlema lastesõimede ja nädalalasteaedade vastu, võitlema selle eest, et emad saaksid oma lapsi kolmel esimesel eluaastal kodus kasvatada. Pannakse ju esimestel eluaastatel alus lapse edasiseks arenguks ja sel ajal ei suuda ka kõige parem hoidja lapsel asendada ema.

Valtu emadel on vedanud, sest

meil ei võeta lapsi enne kolmeaastaseks saamist lasteaeda, kolhoosi poolt on suur soodustus ka see, et ema tööstaaži ei katke kodusolemise ajal, aga meil polnud seni mõeldud sellele, kui raskeks muutub pere majanduslik olukord ajal, kui naine on kolm aastat kodus. Muidugi on meie naised tublid, nad on ilma mingi toetuseta (ei saa ju toetuseks pidada riigi poolt makstavat 35 rubla kuus lapse esimesel eluaastal), ainult entusiasmiaga oma lapsi kasvatanud ja ei usu, et ükski laps oleks raha pärast sündimata jäänud. Et aga vähegi kergendada emade olukorda, tegid naised ise juhatusele taotluse toetuse maksmiseks emadele nende kodusolemise ajal. Taotlusest sai otsuse projekt ja sellest otsus, mis käesoleval lehes täielikult avaldatakse. Meie ei järginud oma kuulsat naabrit Kaiut, kes sai kuulsaks oma 3000 rublaga kolmandale lapsele. Me mõtlesime, et igal inimesel on oma nõrkused — üks lisab sellise suure summa puuduvale autorahale, teine kasutab maja ehitamisel, kolmas ostab mööblit, see kõik ei ole aga toetuse eesmärk. Seetõttu arvasime, et olgu ühekordne toetus väiksem, sellele järgneagu aga kindlasti igakuuline toetus, mis samuti nagu palk annab perele kindlustunde.

Need toetussummad pole nii suured kui nad peaksid olema ja juba on ka ajakirjanduses välja

tööstaaži täitumisel 50% toetust.

- naise lahkumisel majandist toetuse maksmine lõpetatakse.
 - kolhoosi juhatusel on õigus toetust ära võtta, kui naine rikub ühiselu reegleid, kuritarvitab alkoholi, ei täida kolhoosi sisekorra eeskirju või esitab alaealiste asjade komisjon esildise lapse ebaõige kasvatamise kohta.
 - kui naine asub tööle enne lapse kolmeaastaseks saamist, kaob tal õigus toetusele. Erandina võib naine töötada 2 kuud aastas, ilma et toetuse maksmine katkeks.
 - ka teisi lasteaiaaegalisi lapsi kasvatatakse sellel ajal kodus.
- Kaksikute sünni korral makstakse ühekordset toetust:
1. ja 2. laps — 300+500 rubl.
 2. ja 3. laps — 500+1000 rubl.
 3. ja 4. laps — 1000+1000 rubl.

ja kolmikute sünnil:

1. 2. 3. laps — 300+500+1000 rubl.
 2. 3. 4. laps — 500+1000+1000 rubl.
- edasi igale lapsele 1000 rubla.

Igakuulist toetust mitmikute sünni korral makstakse:

1. ja 2. laps — 75 rubl.
2. ja 3. laps — 100 rubl.
3. ja 4. laps — 150 rubl.

ja igale järgnevale lapsele 150 rubla. Kolmikute sünni korral saab naine 200 rubla kuus kuni laste kolmeaastaseks saamiseni.

Rahaliste raskuste korral majandis võib juhatus ajutiselt katkestada toetuse maksmise.

Otsus kehtib ka naiste kohta, kes töötavad Valtu kolhoosi territooriumil olevates ja kolhoosi teenindavates ettevõtetes (kool, söökla, kauplus) tingimusel, kui nende abikaasad töötavad majandis. Neile makstakse 50% ettenähtud toetussummast.

Refereeris ENDEL MALTSAR

Päev, kus kasvab
lapsepõnne —
seal me rõõmu on
ja õnne.

(M. Kesamaa)

Marie ja Ants Laurimäe
— tütar

Merike Prikko ja Enn Lõhmus
— tütar

HELLE TUKK,
ökonomist

VÕISTLUSPARTNERITE TÖÖTULEMUSI 1988. AASTAL

Jrk. nr.	Näitaja.	Valtu			Dželzava		
		Plaan ts.	Täitmine ts.	%	Plaan ts.	Täitmine ts.	%
1.	Toota: liha	10180	105500	103,1	6600	6874	104,1
	piim	45500	48439	106,4	41000	42093	102,7
2.	Piima lehmalt kg.	4400	4658	105,8	3804	4040	106,2
3.	Riigile müük: liha	10000	10720	107,2	8300	8300	100
	piima	45200	52740	116,7	51300	53735	104,7
4.	Nuumsigade ööpäevane juurdekasv g	500	470	95,6	400	383	95,7

5.	Nuumloomade ööpäevane juurdekasv g	600	587	97,7	650	612	94,1
6.	Tootmine 100-ha põllumajandusliku maa kohta:						
	— liha	307	317	103,2	133	139	104,5
	— piim	1370	1463	106,8	827	849	102,7
7.	Saagikus ha:						
	— teravili	39	28,3	71,8	32,3	29,2	90,6
	— kartul	180	109	60,6	222	175	78,8

Koostas ENDEL MALTSAR

□ FOTOMEENUTUS LÄINUDAASTASEST SÕPRUSKOHTUMISEST LÄTI NSV MADONA RAJONI DŽELZAVA KOLHOOSI ISETEGEVUSLASEGA INGLISTE KLUBIS

TANTS

ISEMAJANDAMISE ÜMBER

Isemajandamist teha tahtis loomakasvatus, et saada kokkuhoitud raha, see pakkus ahvatlust.

Et plaanid paberile panna, ei võetud kuuldagi. Võib aastas miskit untsu minna, siis süüdistada ka ennastki.

Õkonomist peab palju teadma, kuid kasvab liha, tuleb piima. Ei kuule sõnu häid, sest ta eluvõõras vaid.

Kui plaanid paberile said, kadus huvi sedamaid. Lugeda dokumendiks ei saanud seda, sest alla kirjutamata oli iga rida.

Kuid aasta lõpul, tundes raha lõhna, lõi kihama zootehnikute pere. Mis, kuidas, leping sõlmimata? Mis tähtsust sel, kui kokkuhoid on tore.

Jäi siiski saamata neil kokkuhoitud raha, sest väljamaksmiseks sel puudus alus. Siin pole süüdi lüpsja, talitaja ja neile võib see olla üsna valus.

Ei tea, kes süüdi kogu loos, kuid arvata võib vist, et ikka ÕKONOMIST.

HELLE TUKK
õkonomist

- 6.02. Rein Kuum — jookidettehhi tööline
- 6.02. Rein Kuum — jookidettehhi tööline
- 13.02. Margus Kiik — saeraami tööline
- 20.02. Eve Lepik — aianditööline
- 21.02. Valeri Gritsenko — jookidettehhi tööline
- 27.02. Yahur Nõmsalu — autojuht
- 27.02. Urmas Päärmaa — metsatööline
- 1.03. Aili Sarjas — koristaja
- 3.03. Andrus Karik — jookidettehhi tööline

Alustan juba teab mitmendat korda ja jälle tõmban maha. Viha teeb. Niipalju on kõikjal juttu, et sõnu on raske juba kokku seada, ilma et selle taga ei kõliseks nõme optimism. Olen siis parem isiklik kui keegi Mister X ning kirjutan veidi koolist üldse. Sest vaatamata ilusale väljanägemisele on ka Valtu kool tilluke osa suurest haridussüsteemist ja peegeldab realsust nagu iga teinegi omasuguste seast.

Korraldasin 7.—9. klassi õpilaste seas küsitluse selle kohta, mida uut näevad nad tänases koolis ja peamine — kuidas nad tunnevad end selles masinavärgis ning olen nüüd ahastuses. Meenub enda kooliaeg — pikk pime orjus. Ei taha tagasi neid aegu, kus siiani hirmutavad mürgised vihanooled õpetajate silmist, see kihvt oleks jäänud otsekui kondiitrisse. Ja on siis tänaseks midagi muutunud? Mulle meeldib küll olla Valtu koolis õpetaja, kuid kas nemad ka nii mõtleavad, vastavad õpilased ise. Ja mina püüan neile oma rolli seisukohalt vastu vaielda.

1. MIDA TÄHENDAB SINU JAOKS DEMOKRAATIA KOOLIS!

-Ei peaks olema nii rangelt kohustuslik õppeprogramm, õpetajad võiksid ise otsustada, millele nad rohkem rõhku panevad; õpilastel võiks tundides käimine vabam olla, peasi, et kontrolltööd ära teeksid.

-Demokraatia on siis, kui kõik õpetajad suhtuksid õpilastesse kui võrdne võrdsesse.

...kui õpilastele antakse rohkem sõnaõigust ja vabadusi. Ja veel, et õppimine oleks vaba: kui tahad, õpid, kui ei, siis mitte. Siis saab ehk mõnigi mees aru, et koolis ei käida, vaid õpitakse.

-Et õpilasel oleks valida, kuhu

— Koolis võib arvestada ka õpilaste sõna.

— Minu arvates on koolis demokraatia. Kui me midagi soovime, siis see ka täidetakse, muidugi kui see mingi nõme soov pole.

Õpilased otsivad lähemat kontakti õpetajaga, aga kui mul traavib päeva jooksul neid 125 tükki klassist läbi... Neljakümneks minutiks. Kui siis see „võrdne õpilane“ saadaks sind kuu peale ühes su astmevahelduslikkusega? Tunda on suurt nõudlikkust, aga on see siis halb edaspidiseks? Vaba osavõtt tundidest... mõned mehed jäävad siis kirjaoskamatuks. Sest on vaja harjutada ja veel kord harjutada, edasimineku on visa tulema. Samas arvan ka ise, et pole õige vahendeid valimata taguda õpilastele põhja alla. Veidi vanemas eas on mõistus lahutisem, kui siis on aga vaid vastikus? Aine, üldse õppimise ja miks mitte ka inimeste vastu. Kui anda vabadus tundide külastamiseks, siis tulakse kindlasti selle õpetaja tundi, kes suudab luua meeldiva õhkkonna töö tegemiseks. Näe, see õpetaja peab minust lugu, ta usub minusesse ja kuigi ma ei tea, kas ma seda väärt olen, usun ka mina siis veidi rohkem iseendasse, see teeks mind otsekui paremaks...

Raske on olla õpetaja seetõttu, et klassis on õpilased, kes ei taha õppida. Nad ei õpi ise ega lase teistel seda teha, pool õpetaja energiast kulub nendele. Kui ma õpetaks hirmu abil, mis on ebanimlik, siis nad ei julge suudki lah-

ti teha, kui oleksin demokraat, nõuavad nad lausa meelega, et neile ka tähelepanu pööratakse. Sest nad lihtsalt ei viitsi, tao või fina. Kusjuures see on vaid käputäis, rohkem on neid, kes oma teadmistega, taibuga tähelepanu soovivad võita, aga õpetajaid on üks. Olen tihti saatnud mõned õpilased juba tunni algul ukse taha, sest on näha, et täna ei suuda nad end nangunii kontrollida ega kaasa töötada. Ma leian, et see on loomulik. Samas annaksin juba homme oma tunnid vabaks, et olen üle väsinud, mine jaluta parem kuskil metsa vahel. Peaasi, et kontrolltööd tehtud saad. Ja vahel on vajagi lapsele üksiolemist, sest ainult nii areneb välja oma mina. Mitte karjas. Võiks korraldada katsenädala, stendile kontrolltööde plaan ja palun väga! Siis muutuks küll midagi oluliselt.

See karjumine... Mitu ruutmeetrit klassipinda jääb igale inimesele? Kui kõvasti tuleks rääkida, et läbi iga õpilase oma arvamus kostaks ka õpetaja arvamus? Järelikult, kas ei mingit arvamust või vahel kan-

natab ka valju häält. Vastuoluline see õpetajaamet — ühelt poolt pole õige tuim ja uimane klass, teiselt poolt kuidas seda kõike organiseerida, et õpetaja läbi mikrofoniga rääkima ei peaks?

2. KAS ISIKUSE ARENGUKS ON KOOLIS LOODUD VAJALIKUD TINGIMUSED? MILLEST JÄÄB VAJAKA!

— Ei ole. Kõiki võetakse ühesugustena, sest nii on õpetajal lihtsam. Tambitakse ainult oma ainet ja muu ei huvita.

— Ei ole. Väga vähe on üritusi, tunnis on tavaliselt niipalju kirjutada, et ei saa midagi isegi loogiliselt ära ühendada.

— Ei. Puudu jääb vabadusest.

— Ei ole. Õpetajad peaksid olema inimlikumad, nad ei tohiks anda niipalju koduseid töid ega tohiks õpilasi tundides söimata nagu vanad voorimehed.

— Ei ole. Võiks olla rohkem vabadust. Tegevust võiks rohkem olla. Vahetundidel on nii igav, jaluta koridoris või istu saalis nagu koonduslaagris. Ja kui need korrapidajad ka veel sind tagant sunnivad, siis on küll vangi tunne. Aga viimasel ajal pole korrapidajaid näha olnud.

— Ei. Võiks olla huvialaringid,

KOOL ÕPILASE JA

aga õpetajad ei taha niipalju jama. Ja õpilased tuleks sinna siis, kui tunnid ei kestaks nii kaua. Päeva lõpuks on pea nii paks, et ei jaks midagi teha.

— Ei arvestata isiksust minu arvates. Muidugi, kuulatakse ära, mida sa rääkida tahad või mis mure sul on, aga see lastakse ühest kõrvast sisse, teisest välja. Ja on õpetajaid, kes on otse õelnud, et ei soovi sind kuulata. Õpetajad võib-olla tõesti ootavad ideid ja aktiivsust, aga nad peaksid räägitud juttu ka arvestama, sest tühjust jutust meil kergem ei hakka.

— Võib öelda, et on küll! Saab ju osaleda meeldivate ringides. Kuid kahjuks luuakse kõik õpilased ühe malli järgi. Ja õpsid sorivad raamatutes ning veavad näpuga järe. Miks õpetajad ei võiks vahel rääkida muust maailmast? Võin öelda, et näiteks maailmaasjust ei tea ma midagi. Öhtul, kui kodus oled, pead jällegi õppima. Vihale ajab.

— Ei ole. Sest kõiki õpetajaid huvitab ainult oma aine. Mõnikord annavad kõik helde käega õppida ja kui on veel raske päev, siis õpi segaseks.

Kurdavad mitte kahemehed, vaid tublid õpilased. 80-st vastajast leidis ainult mõni „õnnelik“, kelle isiksuse arendamisele tähelepanu pööratud on. Selge on muidugi

see, et õpilane vajab rohkem vaba aega iseenda jaoks — sportimiseks, lugemiseks, huvialade jaoks. Selge on ka see, et saab anda vähem koduseid töid. Kuid mõeldes õpetajale... Kes meist ei tahaks oma tööd hästi teha — hästi, see aga ongi (vanade tööspidamiste järgi?), et õpilased on aines tugevad. Nad oskavad kõike seda, millest nende vanematel õrna aimugi pole ja mida elus enamasti vaja ei lähe. Kuipaljud näiteks oskavad nimetada ühte tugevneva tiivaga verbi nõrgaastmelist vormi? Ja mille arvelt me seda siis kaheteistaastasele õpetame? Peab olema väga tark inimene, et aganaid teradest eraldada. Samal ajal on programmis kõik omavahel nii tihedas seoses, et välja tuleks jätta liiga suured osad. Siis tundub, et kirjutata või ise õpid kõikidele klassidele. Kirjanduses, jah, seal saab avaramalt õpetada, kui aabitsatõed selged on.

Huvialaringid. See ongi see vabatahtlik kool. Maailm omaette.

Õpilane vajab siin kollektiivitunnet, armastust, tema isiksuse arvestamist või siis vähemalt reaalseid väljavaateid mingile edule, millega silma paista. Lihtsalt üks nokitsemine või kuulamine, kus ta on vaid ei keegi (nagu tunniski), teda ei meelita. Ei saa ega tohi öelda, et õpilased on passiivsed, tuimad, miski neid ei huvita. Oige on — nad on materjal, mille vormimiseks meil juhendajad puuduvad. Kuipalju kirjanikke, heliloojaid, teadlasi, insenere võiks neist välja voolida! Kuipalju suurepärase iseloomomadustega inimesi! See pole idealism. Tuum on ainult selles, et elul pole vaja niipalju kirjanikke või heliloojaid, häid inimesi aga küll. Inimikkuse tunde aga õppeplaan pole mõtet võtta, seda õpitakse igas tunnis. Ja ainult armastus on see, mis päästab selle väikeses koolijütsi ning temaga koos terve maailma. Kõlaga see sõna kui tobedad tahes.

3. KAS TUNNED SUURT VAIMSET VÕI EMOTSIONAALSET PINGET KOOLIS! MIS ON SELLE PÕHJUSEKS!

— Vahel tõesti tunnend, kui on mitu tööd järjest või on mõne õpetaja suhted sassis. Siis kisub nagu koolist ära ja kui tead, et siit ära minna ei saa, siis tekibki pinget.

— Küllaltki tihti on tunda. Sest õpetajad ei suhtu meisse võrdselt ega ka nii nagu ÕPETAJAD, vaid kui alatesse ja mõnitavad. Ütleks ise ka vastu, kuid viisakusest seda teha ei saa ju. Vähesed õpetajad on niisugused, kelle juures tun-

ned end vabalt, meeldivalt ning pingevabalt.

— Jah, sest pead vähem kui 10 minuti jooksul ümber häälestuma näiteks kirjandusest matemaatikasse.

— Jah, vahetundidel on palju kära ja müra.

— Jah. Pidev kirjutamine.

— Tunnen küll. Vahest on isegi selline tunne, et kui tohiks, läheks õpsile kallale. Mõni mõnitab nii, et tõuseks püsti ja ütleks veel hullemini.

— Muidugi tunnen. Ma ei suuda end kontrollida. Mul ei jätku selleks aega. Koolis oled pidevalt nagu mingis keerises. Ei jõua vahetunniga ennast järgmisele ainele lülitada. See vahetund on niisugune kärabuum, et võid lausa šoki saada.

— Pinget tunnen siis, kui tunnid on halvasti ette valmistatud. Aga see on ju üsna loomulik, et inimene jätab mõne töö tegemata. Ta pole ju robot, kellel kõik on sisse monteeritud.

— Mõnikord lähed koolist koju, pea valutab, oled pahas tujus ja kõiges on süüdi kool. Lapsed kisaavad ja lõugavad. Oeh, see käib üle jõu. Mõnikord on nagu mingid virmalised silme ees.

— Tunnen küll mõnikord. Tundi-de pinget ja see suur väsitav moraal, mis igas tunnis loetakse ning õpetajate üleolevus.

— Tunnen enne kuendat tundi. Silmad on väsinud, sest plusskraadid on prillidel liiga kanged.

21 küsitletuist tunneb kindlasti pinget, 25 vahel, 12 on vastamata jätnud, ülejäänutel stressiseisundit ei eksisteeri. Või ei oska nad seda endale teadvustada. Küsimustele vastavad siiski 12—15-aastased ja ma imestan, kui täiskasvanulikult nad seda teevad.

Alustada tuleks vast õpetajast. Klassi ees 25 inimese tegevust organiseerides pole tal ainsatki võimalust end lödvaks lasta, aknast välja vaadata, end korraks välja lülitada. 40 minutit läheb täie auru all, vahetunnis on suur rahvaste ränne, klass korda, õppevahendite vahetus ja jälle 40 min., siis veel, veel ja veel. Ikka maksimaalse auru all, 50 silma all, et NOHI? Õpeta aine selgeks, ole huvitav, suhtu minusse kui isikusse, loo tunni-atmosfääri — see eriline ja kordumatu... Ja veel — elus on kõikjal olemas ka kurjust, õelust, miks siis üks klassitais õpilasi peaks sellest vaba olema? Pahupool on aga kui õgard, nakkus, kui on soodsad tingimused, hakkab ta oma kombit-said laiama. Tähtede seis võib olla aga vägagi ebasoodne ja lõp-

pude lõpuks on õpetaja ka inime-ne. Tema pole ka robot, kellesse kõik on sisse monteeritud.

Samas on klass kui võimendiga peegel. Õpetaja vaimus peegeldub tagasi 25-kordselt, samuti kõik muu — korrektsus, lohakus, väsimus, armastus, vihkamine, loovus. Tunnis valitseb üldine atmosfäär, mille loob õpetaja. Ja selge see, et ebaõnnestumist on samuti. Isiklikult arvan, et kui päevas suudan luua kaks head tundi, siis on hästi. Ülejäänud on lihtsalt tunnid. Ise- enest ei sünni midagi.

Olem ja alam. Õpilane ei taha end tunda käsualusena. Õige kah

— Eestimaal ei tohi enam orje kasvatada. See on peen poliitika. Näiteks vahetunni sagin koolis ja paberitükk põrandal. „Ole hea, Juhan, vii see prügikasti!“ Ja Juhan kummardab ning jookseb, endal kindlasti klomp kurgus. See pole kindlasti tema visatud. Miks peab aga õpetaja õpilaste järelt koristama või miks peab seda tegema Juhan? Väike paberitükk, aga kui palju tüli! Seda situatsiooni võib laiendada väljapoole kooli, MIKS MINA? Tark inimene ütleb aga endale, et MA VÕIN SEDA TEHA, see ei võta mult tükki küljest. Nii et kumb meist on targem, võtab paberitüki maast üles. See on palju lihtsam, kui Kristusel Juudase jalgu pesta oli.

Käsualune... Sõnakuulmatud lapsed... On äärmiselt pingelisi olukordi, kus õpilane peab täielikult alluma, et pingekollet, põhjust kõrvaldada. Sina seisa siin, sina siin, pärast liigutate, kui lennuk üle lennanud on. See on nende endi pärast nii. „Rahuajal“ on vaja aga demokraatlikku juhti ja jälle juhti, muidu on kaos. Õpilase kaitseks ütlen küll seda, et vahel muudab õpetaja subjektiivse objektiveks, õpilasel seda võimalust pole. Nagu tal pole õigust oma juhti ise valida. Mis demokraatiast siis juttu olla saab? Pealegi on neid juhte kole palju. Probleemist päästab ikka ja ainult õpetaja hingesuurus ja tema enesekriitika.

4. KUI HOMMIKUL ÄRGATES KOOLI PEALE MÖTLED, KAS ON MIDAGI MEELDIVAT, MIS ÄRKAMISE KERGEMAKS TEEB!

— Kui ma ärkan, siis ei viitsi üldse tõusta. Kuid mõtlen sellele, et varsti saab see ilus kooliaeg läbi, saad täiskasvanuks ja ei tohi enam lollusti teha, muidu mõni vaatab imelikult. Nii et tuleb siiski tõusta.

— Ei ole. Vastupidi — mõtled, et jälle hakkab pihta see kooli-jant ehk orjus.

— Ma ei mõtle, sest ei taha tuju pahaks ajada.

— Ma mõtlen klassikaaslastele ja sellele, et varsti on reede.

— Ikka on. Et täna on see ja see tund, näed klassikaaslasi, mõnda meeldivat õpetajat. Ikka on midagi, mille pärast kooli tulla. Kasvõi mõnikord tahaks öudselft õppidagi.

— On küll. Ja just siis, kui mõtled, et täna pole üheski aines tööd ja pole nii pingeline päev.

— Mõnikord on, aga see on harva. Kui oskad, siis on küll hea tõusta või kui on mingi üllatus. Üldiselt ei viitsi sinna kooli ronida nii vara, et vaata, sa pead nüüd selles tunnis olema ja seda tegema, mida krahv tahab.

— Ei taha kolli tula.

— On küll, siis kui see päev on ilusti ette valmistatud, õppetükid kõik õpitud.

— Tavaliselt ei ole tõusmine kuigi raske, sest ma hüppan ilma mõtlemata voodist välja; kooli peale mõtlen alles siis, kui pesen. On hea mõelda, et saab klassikaaslastega kokku, ma ei salli üksi koju jäämist.

Enamusel vastanutest muidugi ajab ainuüksi koolile mõtleminegi juldinud selga. Ja siin olen ma kõige rohkem pettunud. Kui hea on ju hommikul jälle tere öeldal! Nagu poleks sada aastat näinud.

5. MILLE POOLEST PAISTAB VALTU KOOL SILMA TEISTE KOOLIDE HULGAST!

— Arvan, et Valtu kool on üldse üks ilusamaid ja võib-olla ka sutike vabam. Ainult vaba vorm võiks kõigil olla.

— Kool on sõna otseses mõttes puhas.

— Paistab silma just selle kõikumatusena. Huvitav, kuidas teistel koolidel lõpus tundidest puudu ei jää? Meil on mõnus, nüüd tehakse vist ka spordinädal tunde. Tunnis kiirustame küll nagu segased, hea kui ära saab kirjutatudki.

— Valtu kool on teistest siiski parem ja viisaka välimusega. Teistes koolides on kultuuritase madal.

— Ta on teistest koolidest natuke korrektsem, siin tunneb iga õpetaja iga õpilast ja eks hoitakse kõigil silm peal. Ja ta on ka väga ilus kool.

— Ennem paistis kool välja õpilaste veidi kõrgema kultuuritaseme poolest, praegu pole teiste koolidega mingit vahet.

— Peldikud ei aise nagu kehtnas või raplas.

— Opsid ulkuvad koridoris.

— ... on korralik, siin ei käida välisjalatsitega sees, ei lõhuta, määrata. Võib-olla oleks meie kool samasugune kui teised, kui poleks range õppealajuhataja kätt peal.

— Kõige ilusam kool. Teised koolid on nii räpased, seal ei kasva peaaegu ühtegi lille.

— Valtu kool on kodune.

— ...pole niipalju julmust kui mujal.

— Valtu kooli poisid on täitsa ülekatte läinud.

— Puhtuse ja kena sisustusega ning ka omapärase suhtumisega õppetöösse ja vaba aja sisustamisse.

— Rangema korra ja kõvema õppimisega. Olen kuulnud, et teises koolis võid saada samas klassis palju paremaid hindeid. Aga see ongi hea, saab kõvema põhja alla edasiõppimiseks.

— Pole tavaline hall kool, vaid kena ja igatpidi klanitud. Riiehoiud on võrreldes teiste koolidega väga head. Siin ei jooda ega suitsetata nii palju.

— ...ikkagi armastan oma kooli. Ei tea, mille pärast.

Kui ise esimest korda Valtu kooli tuln, olin hämmelduses. Esimesed, keda nägin — õp. Rahu, Piiri-oja ja Teets tundusid nii ilusate inimestena. Kui veel direktor hakkas mu tuba tapetseerima ning õppealajuhataja aknaid värvima, siis ei osanud küll midagi kosta. Linnast tulnuna. Ajapikku aga harjud kõigeaga ära.

Või viimanegi elamus, kui sai Moskva tippkoolist tagasi tulnud ja oma kooli uksest sisse astuda. Tule nagu väljamaale.

6. KAS TULEVIKUS JÄÄD OMA KODUKOHALE TRUUKS!

— Jah, jään küll. Sest kodu on siin juba nii tuttavaks saanud. Ja kool on ka siin. Saan seda suurest peast iga päev näha. Siis on tore tunne südames.

— Muidugi jään. Valtu on vastustav koht, ma pole sellist kohta veel näinud. Ja esimees on mõnus mees. Tenno Teets on nagu loodud inimesi juhatama.

— Tahan jääda. Valtu on ju kena kohakene.

— Siis jään, kui ehitatakse selle risuklubi asemele uus kultuurimaja.

— Olenevalt sellest, kas mul oma elukutsega siin midagi teha.

— Eks ikka jään.

— Tahaks küll, kuid ei me ette tea, mis elu meil tuua võib.

Viimast vastavad pooled, ülejäänud on kindlad, et jäävad. Ise mõtlen, et ka see kuulub asja juurde — suure tee ääres on ainult mets, pöörad sisse, kurv, veel üks ja äkki väike omaette maailm, kus toimivad hoopis teised seadused ja jõud kui mujal. Oleks astunud nagu värvast sisse, kus ees ootab tulekolle.

ERVIN LAANVEE,
õpetaja

ÕPETAJA PILGU LÄBI

IMK – mis see veel on?

Viiimasel ajal on minult sageli küsitud teavet Inglise Muinsuskaitseklubi olemuse, põhimõtete ja tegevussuundade kohta. Kuna IMK on Eesti Muinsuskaitse Seltsi algüksus ning tegevuse aluseks on EMS-i põhikirja, siis toon mõningaid väljavõtteid sellest.

1. Inglise Muinsuskaitseklubi (edaspidi: IMK) rajab oma tegevuse demokraatia põhimõtetele ning liikmete omaalgatusel ja ühistegevusele, juhitudes EMS-i põhikirjast.

2. IMK taotleb kultuuri järjepidevuse hoidmist ja rahva ajaloomälu säilitamist ning tugevdamist. Oma tegevuse praktilise eesmärgina näeb IMK rahva ajalooliselt kujunenud väärtushinnanguile vastavat inimsõbralikku elukeskkonda koos paikkondliku kultuurimiljöö taastamise ja arendamisega. Selle nimel seab IMK oma ülesandeid:

- 1) muinsusteabe levitamise ning kultuuripärandi väärtustamise kõigis rahvakihtides;
- 2) muinsuskaitsest huvitatute kaasatõmbamise ja ühendamise minevikupärandi säilitamisele;
- 3) mälestiste abil rahva isamaa-armastuse ja kodutunde süvendamise.

Enda ees seisvate ülesannete lahendamiseks IMK:

- 1) teeb muinsuskaitsealast selgitustööd ja tutvustab rah-

IMK sümbol — Jaalimäe kabel.

vale oma eesmärgi ja ülesandeid;

- 2) aitab kaasa mälestiste hooldamisele ja ennistamisele, korraldades selleks pädeval juhendamisel talgud, tööndalaid ja tööühmi, toimetades sihtkorjandusi ning sõlmides lepinguid mälestiste juriidiliste valdajatega;
- 3) korraldab mälestiste vabatahtlikku järelevalvet ja teatab viivitamatult riiklikele muinsuskaitseasutustele mälestiste seisundi halvenemisest või sellise ohu tekkimisest;
- 4) kaitseb minevikupärandit vandalismi ja muude kahjustuste eest;
- 5) taastab ja paigaldab mälestismärke;
- 6) selgitab välja mälestisi ja esitab neid riikliku kaitse alla võtmiseks;
- 7) korraldab kokkutulekuid, muinsuskaitsepäevi ja -näitusi, mälestiste ja mälestusväärtuste paikade tähistamist, teaduskonverentse, dispuute, seminare, rahvakoosole-

kuid, kursusi, ekspeditsioone, võistlusi, loomingulisi konkursse;

- 8) kogub ja säilitab rahvapärismi ning mälestusi;
- 9) levitab massiteabehandite kaudu muinsuskaitseteadmisi;
- 10) annab välja trükiseid;
- 11) soetab oma kultuuriolulise arhiivi ja raamatukogu;
- 12) rajab isetegevuslikke muuseume.

Toon lühidalt lugejate ette mõned IMK momendi ja lähituleviku tegevussuunad. Momendi üks suurim ja aeganõudvam ettevõtmine on Inglise vallas stalinliku repressiooni ohvrite väljaselgitamine ja nimekirjade koostamine. Vastav toimikond sellega juba tegeleb. Loogilise jätkuna näeme seejärel repressioonihvrite mälestuse jäädvustamise. Siinjuures on teretunud kõik asjalikud ettepanekud mälestuse jäädvustamise ja mooduse kohta. Suvi-sügisperioodil kavatseme korraldada korrustus- ja taastamistalguid Jaali(Jaani-)mäe kabelis. On ju IMK sümboliksi sama kabeli torn.

25. märtsil mõeldub 40 a. stalinliku massiküüditamise päevast. Seda rahvuslikku tragöödiapäeva ei tohi me unustada. Selleks pöörduv IMK kõigi valla elanike poole: heisakem 25. märtsil rahvuslipp leinalipuna, meenutamaks toonaseid vägivallaohvreid langenud inimesi.

Kutsun kõiki muinsuskaitsest huvitatuid ühinema Inglise Muinsuskaitseklubi ja sõna ja teoga kaasa aitama eesmärgiks seatud sihtide saavutamiseks.

IMK nimel AARE HINDREMÄE

PALUN:

- tasuda elektriarved kord kvartaliga. Võlglasti hakatakse avaldama kolhoosi infolehes.
- puhkuse avaldusel näidata ära

mitte ainult puhkuse alguse kuupäev, vaid ka soovitatav puhkepäevade arv ning puhkuse lõpu kuupäev. Töödejuhatajatel avaldust kinnitades seda jälgida või ise puhkuse lõpp ära märkida.

- töödejuhatajatel kirjutada töökäsud kahes eksemplaris,

et töötaja ei peaks otsima oma töötasu raamatupidamisest.

- piimatalongid osta välja vähemalt enne kuu lõppu, kuu kahel viimasel päeval enam talonge välja ei kirjutata.

EVII ALEKSANDROVA,
Inglise osakonna raamatupidaja

MAIE ENNI,
spordimetoodik

NB! NB! NB!

Infolehes on avatud rubriik „OSTAN-MÜÜN-VAHETAN“. Kasutage soodsat võimalust avaldada infolehes tasuta kuulutus!

Vastutav toimetaja
ENDEL MALTSAR.
Kujundus
HANNES TEETS.

Valtu kolhoosi infoleht. Toimetust: 203500 Rapla rajoon, Rapla sisesõlm, tel. 62-621. Trükiarv 600. Tasuta.
Maht 1,0 trükipoognat. Trükikoda „Oktoober“, Kreutzwaldi 24.

Tellimise nr. 1086

Osalesime vabariigi ja ka rajooni talispartakiaadil. Males tuli Valtu võistkond viiendaks. Enam võidupunkte kogusid Rein Tukk ja Aimur Paik. Võistkonda kuulusid veel Endel Maltzar, Max Põldsamm ja Maris Jääger. Võistluste võitis Kehtna NST II võistkond Järvakandi Tehaste ja Rapla ees.

Olgugi, et taevast vihmast ja termomeeter näitab plusskraade, saadi korra ka suusasõitu proovida. Rajooni suusavõistlustel Järvakandis oli 10 km distantsil meie majandist tublim Aivo Smitt, järgnesid Valter Nõmmik ja Tiit Olju. Naiste 5 km sai seitsmenda tulemuse Sirkka Lasner, kaheksanda Reet Teets.

Selle aasta esimene jõukatsumine vabariigi kolhoosidega oli Häädemeestel, kus toimusid alagrupimängud males, kabes ja lauatenises. Tuleb märkida meie taseme langust või teiste edasiminekut. Finaali ei jõutud ühelgi alal. (1988. a. pääsesid finaalmängudele kõik kolm spordiala). Males ja lauatenises saadi alagrupis kolmas ja kabes neljas koht.

Mitmendat aastat on meie võrkpalli mees- ja naiskond mänginud Võhma Lihakombinaadiga. Ka sel aastal peeti sama võistlus. Meie tublid naised võitsid, meestel tuli vastu võtta kaotus. Naiskonnas mängisid Anne Archipov, Olga Taling, Kulla Lembit, Vilve Koit ja Marge Olju. Hiljem, kohvilauas, vahetati muljeid nii töö- kui spordimuredest-rõõmudest.

ALMA VILGO
19.02.

VALTER HINDREMÄE
1.03.